

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות יב.

עין משפט נר מצוה

למ א מיי פ"ד מהל' פסולי מוקדשין הלכה 3:
 מ ב מיי פ"ה מהל' שבועות יו"כ הל' טו:
 מא ג מיי פ"ד מהל' פסולי מוקדשין הלכה 3:
 מ ב ד מיי פ"ד מהל' טו:
 מג ה מיי פ"ד מהל' שקלים הלכה ט ופ"ב הלכה ג:

מוסף רש"י

פר ושעיר של יו"כ. סזן טטאות הפנימיות (לע"ל ר"ל). והפריש אחרים תחתיהם. ותמכרו כן ואחר כך נמלאו האזורים (הזריות) וכן שעיר ע"ז. כזר שחטפו בע"ז כזרלות 3"ד. מביאין פר לעולה ושעיר למטאת, כדכתיב: כפרת שלם לך, ואותו שער מתן דמו על הפרות ועל מנחת האביב, כדלמך מנחתם כפרק צ"ט (שם). אחרים תחתיהן. וממלאו הכלשונים (יובא טוה). כולן ימותו. ללא דמו לשעיר הגולגלס דמן כזו תמתיקין לא קריב בגלגל זה יקרבו בגלגל אחר, אבל אלו אינן ראויין עד יום הכפורים לשנה הבאה וכבר עברה לה שנה והיו לה מטרותה ימנה והלבן ימותו כדן מטאת שכפרו כגליה. שנהלס למשה מקייל ממש מטאות ממות וזו אחת מתן (לע"ל יא). לזבחה. לקין המנחה והיא קריה נדבת כזר ובאה מן המטרות של כל הנושט האמורות בכל מקום (יובא טו). שאין הטאת צבור מזה. וזו גמירי משט מטאות ממות בידיד גמירי (שם). ר' אליעזר אומר ימות. כל זכדי של ר"א היה עושה אשם כחטאת כלל דבר שנאמר (ויקרא ו) חטאת כחשם, וכן גבי שונת דמה לפנים משנסת זכמים (י פסחים עג).

שאני קטורת דלית ליה תקנתא ברעיה. תימה דה"ל למינקט תקנתא דתמידים וה"ל דלית להו תקנתא בקין למנצח שתקנה זו עושין בתמידין כדלמך בסמוך ו"ל דרבותא נקט דלפני תקנה מועטת כזו אין בקטורת וא"ת לעיל (דף י) דפרין רבה לרב חסדא ממתני דמותה הקטורת אמאי לא משני הכי ויש לומר משום דרב חסדא אית ליה שאין לב צית דין מתנה בשום מקום להפקיע קדושת הגוף: **וממאי** דר' יהודה היא. תימה כי אמאי נמי כר' יהודה מני למימר שאני מטאת כזר דלית להו תקנתא ברעיה דהא ר' יהודה אמר לעיל כולס ימותו ומינה עדיפא מינה קאמר דלמלא ר"מ היא ואפי' בהגן חילונים דשכחו לית ליה לב 3"ד מתנה עליהן:

מקיצין בהן את המזבח. תימה דכפרק המורה (מנחות עט: ושם) משמע דאלו לרעיה דלמך ומי אית ליה לר"ש לב 3"ד מתנה עליהן והא א"ר אידי צר אצין א"ר יוחנן תמידין שלא הוצרכו לצבור לדברי ר"ש אין נפדין תמימים ומשני שאני התם דלית להם תקנה ברעיה ו"ל דהתם משום חטאות משני הכי דעיקר מילתא דר' יוחנן משום דלייק ממתני דלית ליה לר"ש לב 3"ד מתנה אע"ג דא"ר יוחנן גמיר לה היינו לדרבנן נפדין תמימים אבל לדברי ר"ש ממתני דייק וכן משמע מדנקט לר"ש ולא קאמר ר"ש אומר ואגב דנקט לדברי ר"ש נקט נמי לדברי חכמים ואם תאמר וממתני היכי מני דייק דלמלא הא דלא אהדר להו ר"ש לב 3"ד מתנה עליהן משום דלא אצטרך ו"ל כיון דגמיר ר' יוחנן לדרבנן אית להו לב 3"ד דלאו דשמעני לר"ש דלית ליה לא הוה להו לאקשויי לר"ש היאך הן קריבין:

אשם שמתו בעליו כו' א"א ש"מ גזירה א"א אחר כפרה אטו לפני כפרה. משמע דלאחר כפרה אפילו קודם ניתוק שרי מדאורייתא מדלא קאמר גזירה אחר ניתוק אטו קודם ניתוק משמע דליכא איסור אלף קודם כפרה והא דלמך בכל דוכתא (ד) דהלכתא גמירי לה דכל שזחטאת מתה זחשם רועה אר"ת דרעיה דרבנן היא והלכתא לא גמירי אלף כל שזחטאת מתה זחשם קרב עולה והש"ס דנקט רעיה לפי שמתו אותה חכמים והעמידוה צה ואינה אלף מדרבנן כדמשמע הכא והכי נמי מוכח בפסחים בסוף פרק אלו דברים (עג. ושם) דלמך רב הוגא א"ר אשם שניתק לרעיה ושחטו סתם כשר לעולה אלמלא לא צעי עקירה אי הכי כי לא ניתק נמי פי' בשלמא אי צעי עקירה כו' מש"ה צעי ניתוק דעבוד רבנן היכרא דע"י כך יחזר לעוקרו אבל כיון דלא צעי עקירה לא ניתק נמי ומשני גזירה לאחר כפרה אטו לפני כפרה ותימה דכפ"ק דזבחים (דף ה: ושם) וצפ"ק דמנחות (דף ד. ושם) אמר רב הוגא אשם שניתק לרעיה כו' ניתק אין לא מאי טעמא אמר קרא הוא צהוייתו היא ופירש בקונטרס צהוייתו היא עד שניתק וע"כ דרשה גמורה היא דקאמר התם אלף הוא למה לי ואר"ת דל"ג התם ניתק אין לא ניתק לא ובתמורה פרק אלו קדשים (דף ית. ושם) אינו בשום ספרי' ואפילו גרס ליה לא קאי דרשה דקרא לפרש טעמא דלא ניתק לא אלף אחר לפרש מאי טעמא כשר כשחטו סתם זלל עקירה אמר קרא הוא צהוייתו היא כלומר כזאת הייתה שפופה להיות דהיינו עולה דהכי גמירי שקרב עולה כזאתה הויה היא ממעלה גרה פי' תמורת פסולי המוקדשים לדבר הבא ממפריסי הפרסה (י) ה' טטאות המתות וגמר מהתם מה התם צמיחה אף על גב דהתם הלכתא היא: **רביא** נמי הכי מה הן מביאין לא בגופן ובמותר חטאת ואשם מיירי ולא במותר עולה דסתם מותר צבחים ובתמורה זחטאת ואשם מיירי:

אלף רבנן דאמרו לו. צמתני והכי אמרי ליה הואיל ואין כפרתן שיה וליה לך לב 3"ד מתנה שאם אכז ציה יקרבי ליה לכפרה אחרת היאך הן קריבין: **ממאי** דר' יהודה. קאמר ליה דלית ליה נמי אין כפרתן שיה כר"ש ומשום לב 3"ד מתנה הוא דקא מומיב ליה והכי קאמר ליה בשלמא כו': **דלמא** ר"מ. קאמר לה דלית ליה כפרתן שיה והכי קאמר ליה כו': **מאי** עבדי להו. לתמידין שלא הוצרכו לצבור: **מקיצין** כהמונצח. כשהמונצח צטל מקריבין אותו עולה לנדבת כזר כדשמעין ליה לר"ש דלמך צמתני (י) גבי שעיר שלא קרב ציה יקרבי ציה משום טעמא דכולן צאין לכפר על טומאת מקדש וקדשיו. אלמלא אפ"ג דלאו היינו דההיא כפרה גופה כיון דשייכא במקצתה קרב לה ה"נ אלו שזוקמו לצורך תמידין ולא הוצרכו יקרבו לקין המנצח שהרי לשם עולה הופרשו וקין נמי עולה הוא. ולקמן (ע"ב) מפרש מהו לשון קין: **מודה** ר"ש צעירי הטאות. שנקטו מתרומת הלשכה של שנה זו וניתומתו כגון שעיר של ר"ח ארש שאכז ונמלא צניסן שאינו ראוי ליקרב עוד לחובת כזר והכי הוא לקין המנצח מודה הוא שאין מקיצין בגופו ליקרב הוא עולה אלף צדמיו שרעיה ולכשיזום יקחו צדמיו עולה לקין המנצח: **הסם**. הוא גבי תמידים שלא הוצרכו קאמר ר"ש דמקיצים בגופו דמעיקרא לשם עולה נלקחו והשתא נמי לעולה קרבי: **אל** **הכא** גזירה **לאחר** כפרה אטו קודם כפרה. אי מנסרת מטאת כזר ליקרב עולה לאחר שנתכפרו כזר זחחר וניתן זה לקין המנצח אתי לאכשורי נמי לעולה קודם כפרה שסתמו גמיל טטאת עומד: **אף** **אנן** נמי **סניגא**. לר"ש דאין מקיצים בגופי חטאות שניתומתו ואף שמקיצין צדמיהן: **והשני** ירעה. צמסקת יומא (דף טג.) גבי שני שעירי יו"כ שמת המשתלח והוצרכו להציא שני שעירים אחרים ולהגרייל עליהם וישתלח האחד ונמלאו שנים לשם אחד מווג. ראשון ואחד מווג שני אחד יקרבי לשעיר הנעשה צפנים והשני ירעה ויפלו דמיו

לנדבה שאין חטאת כזר מתה ומאן שמעת ליה דלמך אין חטאת כזר מתה ר"ש (לע"ל יא:) וקאמר ירעה ולא קאמר יקרבי לנדבה. וכל יפלו לנדבה דקאמר ר"ש בכל דוכתא לקין המנצח הוא: **אשם שמתו** צעניו או שנתכפרו. זחחר דאלו זחטאת כי האי גוונא מתה זחשם רועה דהכי גמירין בהלכתא (תמורה ית.) כל שזחטאת מתה זחשם רועה וכל הרועין דמיהן נופלים לנדבה שכן מדרשו של יהודע הכהן צמס' תמורה (דף טג. ע): **ר"א** אומר **ימות**. ר"א אית ליה אשם חטאת לכל דבר אף שאם שחטו שלא לשמו פסול צפ"ק דזבחים (דף טג.) וכן לענין שאם נכנס דמו להיכל פסול גשם פ"א: **רבי יהושע** אומר **ציא** צדמיו עולה. צעל האשם ציא צדמיו עולה. והסם (תמורה כ:) מפרש והלא אף נדבה עולה היא מה בין צברי רבי יהושע לדברי חכמים אלף צזמן שהיא צאה נדבת יחיד סומך עליה ושוחטה ונסכיה קרבין משלו וצזמן שהיא צאה נדבת כזר אינו סומך עליה (ב) ונסכיה קריבין משל כזר: **תיא** נמי הכי. כדלמך לעיל מותרות לר"ש מקיצין בהן את המנצח: **מה הן מביאין מן המותרות**. של כזר שנתומתו משנה לשנה:

צזתה הייתה שפופה להיות דהיינו עולה דהכי גמירי שקרב עולה כזאתה הויה היא ממעלה גרה פי' תמורת פסולי המוקדשים לדבר הבא ממפריסי הפרסה (י) ה' טטאות המתות וגמר מהתם מה התם צמיחה אף על גב דהתם הלכתא היא: **רביא** נמי הכי מה הן מביאין לא בגופן ובמותר חטאת ואשם מיירי ולא במותר עולה דסתם מותר צבחים ובתמורה זחטאת ואשם מיירי:

(א) צמ. וע"ז (ג) לעיל יא. (ב) ויש"ט (ג) וימא"ב. תמורה כב. כג. (ד) תמורה כ: (ה) פסחים עג. (ו) צמתורה (ז) איתא ר' אלעזר (ח) הוא גופיה וע"ז (י) לעיל ג. (יא) נזיר כה: תמורה יח. (יב) ואלס לפניו איתא.

הגרות הב"ח
 (א) רש"י ד"ה רבי כו' ע"ה ושוחרטה ונסכיה: (ב) רוב' ד"ה אשם וכי הפרסה פי' ה' טטאות:

רבינו חננאל
 ור' יוחנן האי גמרא גמיר לה. ור' שמעון הני תמידין שלא הוצרכו לצבור מקיצין בהו למנצח כלומר מקריבין אותן שלא לשום תמידין. אלא כמו מיני מגדים שאינן מעיקר הסעודה כך ענין קיץ המזבח. והני מילי תמידין דמעיקרא עולות נינהו. והשתא נמי מקריבין אותן עולות לקיץ למנצח כמו דורון ולא כמו חובה (אלא) [אבל] כגון שעירי חטאת שנשתיירו וכיצא בהן אץ מקיצין בגופן לשום עולה. דהיישקן לאחר כפרה אע"ג דפקעה מהן קדושה לאחר כפרה אטו לפני כפרה אלא מקיצין בדמיהן: אמר רבא אף אנן נמי תנינא והשני ירעה עד שיסתאב וימכר. ואמאי קרב הוא גזירה עולת נדבה. לאו ש"מ גזירה אלא כפרה אטו לפני כפרה. תניא נמי הכי מה הן מביאין מן המותרות.